

NAPOLEON ORDA

ALBUM

WIDOKÓW

HISTORYCZNYCH

POLSKI

Przeworski i Barbanell

WARSZAWA

KSIEGARNIA Ś. to Krzyska L. 5.

ALBUM
WIDOKÓW POLSKI

przedstawiających miejsca historyczne od początku Chrześcijaństwa w tym kraju

ORAZ

STARE RUINY ZAMKÓW OBRONNYCH W GUBERNIACH

Warszawskiej, Kaliskiej, Piotrkowskiej i Kieleckiej

ZRYSOWANE Z NATURY PRZEZ

(2/438)(084.1)

N A P O L E O N A O R D E .

Lit: w Zakładzie artystyczno-Litograficznym Maksymiliana Fajansa w Warszawie.

Serja VII

Skład główny u Autora w Pińsku — Gubernia Mińska.

w Warszawie w Księgarni PP. Gebethner i Wolff.

13.44
24

27 250 -

Spis przedmiotów znajdujących się w Albumie:

8350

PIERWSZA SERVA.

1. Różana.	26. Horodyszcze — Klasztor Karmelitów.
2. Grodno — Zamek.	27. Monasterzyszcze.
3. Kołozą.	28. Białółwka.
4. Hieronimów.	29. Złota Brama.
5. Merezowszczyzna.	30. Berdyczew.
6. Swisłocz.	31. Perypiatycha mogiła.
7. Boreza Kartuzka.	32. Pohrebyszcze.
8. Mołodów.	33. Białopole.
9. Horodyszcze pod Pińskiem — Kościół XX. Benedyktynów.	34. Motowidółwka.
10. Karolin pod Pińskiem.	35. Jagniatyn.
11. Leszcz.	36. Aleksandrya.
12. Duboj.	37. Białocerkiw.
13. Zasław.	38. Spiczyńce.
14. Ostrog — Zamek.	39. Aleksandrówka.
15. Hubków.	40. Wołodarka.
16. Sławuta.	41. Wydobyci monaster.
17. Korzec.	42. Kijów — Kościół katolicki.
18. Płoska.	43. Kijów — Cerkiew S-go Jędrzeja.
19. Klewań.	44. Wierzechownia.
20. Tajkury.	45. Krzywiec.
21. Równe.	46. Pietniczany.
22. Nowomalin.	47. Murachwa.
23. Międzyrzec Korecki.	48. Strzyżawka.
24. Antoniny.	49. Strzyżawka — Kościół.
25. Ostrog — Pojezuickie mury.	50. Winnica.

DRUGA SERVA.

51. Zinkow.	66. Lince — m. ur. Seweryna Goszczyńskiego.
52. Kamieniec — Zamek starożytny.	67. Bohaterka — m. ur. Bohdana Zaleskiego.
53. Kamieniec — ogród Wita.	68. Krzemieniec — Zamek starożytny.
54. Czarnokoziniec.	69. Wiszniowiec.
55. Michałówka.	70. Zwiachel.
56. Smotrycz.	71. Dąbrowica.
57. Szpikow.	72. Dubno.
58. Międzyborz.	73. Poczajów.
59. Żwaniec.	74. Żytomierz.
60. Sutkowce.	75. Wilno — Zamek starożytny.
61. Latyczew.	76. Jaszuny.
62. Cecora.	77. Wilno — Zamek Barbary Radziwiłłównej.
63. Borszczajówka.	78. Turów.
64. Buki.	79. Ujście Prypeci do Dniepru.
65. Rużyn.	80. Janów.

TRZECIA SERVA.

81. Połonga.	96. Luck.
82. Kiejdany.	97. Olexiniec.
83. Belweder.	98. Rydoml.
84. Wojtkuski.	99. Pótock.
85. Wellona.	100. Lucyn.
86. Retow.	101. Sarya.
87. Siesiki.	102. Krastaw.
88. Srednik.	103. Paniowca.
89. Birze.	104. Bar.
90. Kowno.	105. Landwarow.
91. Szatejki.	106. Troki.
92. Mejszty.	107. Dudy.
93. Korsun.	108. Zaosio m. ur. A. Mickiewicza.
94. Turbiejówka.	109. Ubiel m. ur. S. Moniuszki.
95. Steblow.	110. Grodno.

CZWARTA SERVA.

111. Raudań.	126. Smolhów m. ur. Syrokomli.
112. Zamek Giełgudów.	127. Towiany.
113. Lida.	128. Olyka.
114. Szawry.	129. Beresteczko.
115. Dubinki.	130. Łohojsk.
116. Gierajny.	131. Peczara.
117. Miedniki.	132. Janów m. ur. S. Witwickiego.
118. Krewo.	133. Białynicze.
119. Giejstuny m. ur. A. E. Odyńca.	134. Homel.
120. Dziewiętnia m. ur. I. Chodźki.	135. Liszków.
121. Zemłosław.	136. Oświej.
122. Nieśwież.	137. Kamieniec Litewski.
123. Mir.	138. Skoki m. ur. J. U. Niemcewicza.
124. Nowogródek.	139. Knyszyn.
125. Hruszówka.	140. Wysokie Litewskie.

PIĄTA SERVA.

141. Kruświca.	156. Wągrowiec.
142. Myszka wieża.	157. Winnagóra.
143. Gniezno — Katedra.	158. Gołuchow.
144. Gniezno — Kościół XX. Franciszkanów.	159. Żnin m. ur. Sniadeckich.
145. Poznań — Kościół S. Jana Jerozolim.	160. Rogalin.
146. Poznań — Kościół P. Maryi.	161. Miłostaw.
147. Trzemeszno.	162. Rydzyna.
148. Mogilno.	163. Piła m. ur. Staszica.
149. Strzelno.	164. Malborg.
150. Rogoźno.	165. Toruń m. ur. Lindego.
151. Inowrocław.	166. Toruń m. ur. Kopernika.
152. Wenecya.	167. Gdańsk.
153. Środa.	168. Złotoryja.
154. Kurnik.	169. Golup.
155. Szamotuły.	170. Radzyn.

SZÓSTA SERVA.

171. Podhorec.	186. Dębno.
172. Żółkiew.	187. Szczepanów ur. Ś. Stanisława.
173. Sanok.	188. Melsztyn nad rz. Dunajcem.
174. Łańcut.	189. Przemyśl nad rz. Sanem.
175. Dobromil nad rzeką Wyrwą.	190. Czorsztyn nad Dunajcem.
176. Halicz przy ujściu rz. Łukiew do Dniestra.	191. Baranów nad Wisłoką.
177. Olesko nad źródłami Styru.	192. Drohowyże.
178. Odrzykoń niedaleko rz. Wisłoki.	193. Wiśnicz.
179. Kraków Zamek Wawel nad Wisłą.	194. Biecz nad rz. Ropą.
180. Trębowla nad rz. Gniezną.	195. Buczacz nad rz. Strypą.
181. Tyniec nad rz. Wisłą.	196. Skala nad rz. Zbruczem.
182. Zator.	197. Krasieczyn nad Sanem.
183. Lwów nad rz. Pełtwią.	198. Tęczyn.
184. Dubiecko nad Sanem.	199. Stary Sącz czyli Sandecz.
185. Rożnow nad rz. Dunajcem.	200. Jazłowiec nad rz. Olchowcem.

SIÓDMA SERVA.

201. Częstochowa G. Piotrkowska.	216. Bolesławiec G. Kaliska.
202. Olsztyn (G. Piotrkowska).	217. Koło Zamek Kazimierza W-go G. Kaliska.
203. Brzeznica m. ur. Długosza G. Piotrkowska.	218. Smoleń Zamek Bonara G. Kielecka.
204. Łęczycza G. Kaliska.	219. Gidle G. Piotrkowska.
205. Wysocice kościół założony r. 1023. G. Kielecka.	220. Mojkowce G. Piotrkowska.
206. Mirów G. Piotrkowska.	221. Rabsztyn Zamek Melsztyńskich G. Kielecka.
207. Bobolice G. Piotrkowska.	222. Ogrodzieniec Zamek Firlejów G. Kielecka.
208. Wieruszow tu um. Ks. A. Kordecki G. Kaliska.	223. Miechów G. Kielecka.
209. Bieniszewo schronienie 5-ciu towarzyszy S-go Wojciecha G. Kaliska.	224. Jędrzejów G. Kielecka.
210. Siewierz G. Piotrkowska.	225. Czarnee tu ur. Stefan Czarniecki G. Kielecka.
211. Wieluń G. Kaliska.	226. Książ Wielki Zamek Tenczyńskich G. Kielecka.
212. Olkusz tu um. S-ty Jan Kanty G. Kielecka.	227. Bendzin G. Piotrkowska.
213. Wiślica G. Kielecka.	228. Grodzisko G. Kielecka.
214. Chęciny G. Kielecka.	229. Ojców Zamek Wład. Łokietka G. Kielecka.
215. Kielce Zamek Bisk. Zadzika.	230. Pieskowa Skala G. Kielecka.

Facsimile listu J. I. Kraszewskiego do Autora o Albumie znajduje się na tytułowej karcie do Seryi trzeciej.

Rys z natury Napoleon Orda.

Lit w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

CZĘSTOCHOWA

(Polska)

Gubernia Piotrkowska.

Starożytna osada która od r. 1382 zastępnęła cudownym obrazem Matki Boskiej przywiezionym z Bełza przez Władysława Ks. Opolskiego. Tenże Książę osadził tu zakon Paulinów sprowadzony z Węgier. Obronił Częstochowę w r. 1655 od Szwedów świątobliwy przeor Ks. Augustyn Kordecki na czele 160 żołnierzy i 70 zakonników przeciw 1200 Szwedom.—Teraźniejszy Kościół wzniesiony w r. 1693.

Colonie célèbre déjà 1382 par la possession d'une image miraculeuse de la Vierge apportée de Bełza par le Prince Ladislas d'Opole qui y établit des frères de S-t Paul venus de Hongrie. Un saint moine Augustun Kordecki defendit le Couvent 1655 contre 1200 Suedois à la tête de 160 soldats et 70 moines.—L'église brulée rebâtie 1695 possède un riche trésor.

Fot. restaury Napoleon Orda

Lit w Lit. M. Fajansa w Warszawie

O L S Z T Y N

(Polska)

Gubernia Piotrkowska.

Na wyniosłej górze mały zamek Kazimierz Wielki obrócił w mocną warownię. Tu był więziony słynny z rozbojów Maciej Borkowicz Wojewoda Poznański i stracony śmiercią głodową. Silne oblężenie wojsk Arcyksięcia Maksymiljana wytrzymał tu 1588 r. mężny Kasper Karliński dowódca zamku oddając na śmierć dziecko własne w obronę kraju i Króla. Zamek zburzony za wojen szwedzkich.

Casimir le Grand en fit une forte citadelle. C'est ici que fut détenu et condamné à mourir de faim Mathieu Borkowicz palatin de Posen fameux par ses brigandages. Cette citadelle assiégée par l'Archiduc Maximilien en 1588, le vaillant Gaspard Karliński la défendit en exposant même son enfant à la mort. Elle fut détruite par les Suédois.

Typo z natury Napoleon Orda

Lit w Lit. M. E. Janga w Warszawie

BRZEZNICA (Polska)

Miasteczko założone przez Leszka Czarnego r. 1265. Tu się urodził r. 1415 Jan Długosz jeden z pierwszych historyków Polskich, i nauczyciel Synów króla Kazimierza Jagiellończyka. Kościół starożytny założony w XIV wieku, prawdopodobnie w nim Długosz został ochrzczony. W miasteczku jest kościółek z modrzewia zbudowany r. 998.

Petite ville fondée par Leszek le Noir en 1265. Jean Długosz père des historiens polonais et gouverneur du fils du roi Casimir Jagiellończyk naquit ici en 1415. Selon toute probabilité il fut baptisé dans l'antique église fondée au XIV siècle. Dans cette ville se trouve une petite église en bois de mélisse bâtie en 998.

Rys. i wycieczka Napoleon Orda.

Lit. w lit. M. Fajansa w Warszawie.

ŁĘCZYCA
(Polska)
Gubernia Kaliska

Kazimierz Sprawiedliwy założył zamek powiększony następnie i wzniesiony z muru przez Kazimierza Wielkiego. Miasto starożytne słynie w dziejach zjazdów narodowym w roku 1180.

Casimir le Juste y éleva un chateau agrandi par la suite par Casimir le Grand. Ville ancienne et connue dans l'histoire par ses réunions nationales en 1180.

Rys. z natury Napoleon Orda.

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

WYSOCICE
(Polska)
Gubernia Kielecka.

Jeden z najdawniejszych w Polsce Kościołów zbudowany z ciosowego kamienia roku 1023.

Une de plus ancienne eglise de Pologne batie en pierre de taille 1023.

Rys. z natury Napoleon Orda

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

M I R Ó W
(P o l s k a)

Zamek założony prawdopodobnie w XIII wieku. Władał nim jako lennością Władysław Książę Opolski od r. 1378. Król Jagiełło odebrał mu Zamek r. 1396 za nadużycia. — Dobra te stały się własnością Korony — następnie przeszły do Myszkowskich i Męcińskich. Gdy r. 1683 obozował tu Król Jan III idąc pod Wiedeń zamek już był w ruinie.

On croit le château fondé au XIII siècle—Ladislav Prince d'Opole le posséda comme fief depuis 1378 mais le roi Jagiełło le lui confisqua en 1396 pour des abus qu'il se permettait.— Il passe ensuite aux Myszkowski et Męciński. — Jean Sobieski n'en trouva que des ruines à son passage pour se rendre au siège de Vienne.

Rys z natury Napoleon Orda.

Lit w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

B O B O L I C E
(P o l s k a)

Król Ludwik Węgierski nadał zamek ten prawem Władysławowi Ks. Opolskiemu r. 1370.
Od nieposłusznego odebrał r. 1396 Władysław Jagiello i włączył do dóbr koronnych. Później
własność Myszkowskich i Mącińskich.

Louis roi de Hongrie donna ce fort comme fief à Ladislas prince d'Opole en 1370. Ladislas
Jagiello le reprit à l'insubordonné Vassale en 1396 et l'incorpora aux biens de la Couronne.
Ce Château passa dans la suite aux Myszkowski et Mąciński.

Rys. z natury, Napoleona Orda

Litw Lit. M. Fajansa w Warszawie

WIERUSZÓW NAD RZEKĄ PROSNA (Polska)

Kościół K. K. Paulinów wystawiony r. 1401 przez Bernarda Wierusza Sędziego ziemi Wieluńskiej. W tym klasztorze umarł r. 1673 Ksiądz Augustyn Kordecki mężny obrońca Częstochowy.

L'Eglise des Frères de St. Paul fut élevée en 1401 par Bernard Wierusza juge de Wieluń. Le père Augustin Kordecki vaillant défenseur de Częstochowa mourut dans ce couvent 1673.

Ryzyk natury Napoleon Orda.

Lit. M. Fajansa w Warszawie.

BIENISZEW

(Polska)

Gubernia Kaliska

Miejsca pustelnicze pięciu towarzyszy Ś-go Wojciecha w r. 1004. Na miejscu ich męczeństwa
wzniesiony tu został w roku 1640 wśród gęstego lasu klasztor Kamadulów przez Wojciecha
Kadzidłowskiego Kasztelana Inowrocławskiego. W r. 1781. Zakonnicy kościół wymurowali.

Endroit de retraite de cinq compagnons de S-t. Adalbert en 1004. Albert Kadzidłowski Castellan
d'Inowrocław y éleva un Couvent de Camaldules en 1640. à l'endroit du supplice des Cinq
Solitaires. L'église est de la fondation des moines en 1781.

Ryc. z natury Napoleona G. G.

Lit. w Lit. M. Pajansa w Warszawie

SIEWIERZ NAD RZEKĄ CZARNĄ PRZEMSKA (P o l s k a)

Miasteczko dawne królewskie darowane przez Kazimierza Sprawiedliwego r. 1180 chrzestnemu jego synowi Kazimierzowi Ks. Śląskiemu. W r. 1443 razem z zamkiem nabyte zostało od Ks. Cieszyńskiego Wacława przez Zbigniewa Oleśnickiego Biskupa i Kardynała, na rzecz Krakowskiego Biskupstwa. Biskupi Krakowscy od r. 1484 tytułowali się Książętami Siewierskimi.

L'ancienne petite ville fut donnée par Casimir le Juste à son fillet Casimir prince de Silésie. L'évêque Cardinal Zbigniew Olesnicki en fit l'acquisition pour l'évêché de Cracovie 1443 de Vincelas prince de Cieszyn. Depuis 1484 les évêques de Cracovie portèrent le titre des princes de Siewier.

Rys z natury Napoleon Orda

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

W I E L U Ń
 (P o l s k a)
 Gubernia Kaliska

Miasto założone przez Kazimierza Sprawiedliwego. Kazimierz W. wystawił tu zamek 1350 r. i otoczył miasto murem z pięcioma basztami. Wieluń jako lenno był w posiadaniu ks. Władysława Opolskiego. Jagiełło przyłączył go do korony r. 1395. Brama krakowska w bliskości niej baszta gdzie się znajdowały narzędzia tortur używanych przez sądy miejskie.

Ville fondée par Casimir le Juste. Casimir le Grand y éleva un Chateau en 1350 entouré la ville d'un mur flanqué de cinq tours. Une d'elle servait à conserver les instrumens de tortures employés par la juridiction de la ville. Wieluń appartient comme fief à Ladislas d'Opole et fut joint à la couronne en 1395 par Jagellon.

Rysz natury Napoleón Orda

Lit w LitMFajansa w Warszawie

OLKUSZ (Polska)

Kościół Farny z XIV. w. fundowany przez Władysława Łokietka, wzniesiony z ciosu różno kolorowego. Olkuskie kopalnie ołowiu znane były już w r. 1262. Kopalnie srebra zasłynęły za czasów Kazimierza W. Wylow rzeczki Baby r. 1674 zniszczył jedno i drugie do szczytu. Tu umarł S-ty Jan Kanty będąc proboszczem w Olkuszu

L'église fut fondée au XIV e. par Ladislas Łokietek en pierre de taille de toutes couleurs. Les mines de plomb d'Olkusz furent connues déjà en 1262, celles d'argent se firent connaître du temps de Casimir le Grand, mais toutes les deux furent anéanties par l'inondation de la rivière Baba 1674. Saint Jean Kanty mourut ici comme curé de l'endroit.

Ryzygnatury Napoleon Orda.

WISLICA NAD RZEKĄ NIDĄ
(Polska)
Gubernia Kielecka

lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

Miasto starożytne sławne statutem Wislickim nadanym krajowi przez Kazimierza W. r. 1347. Przez kilka wieków było ono miejscem zjazdów sejmowych małopolskiej Szlachty. Kościół N. P. Maryi zaczęty przez Władysława Łokietka, skończony przez Kazimierza Wielkiego.

Ville ancienne. Casimir le Grand y publia son Code en 1347. Pendant plusieurs siècles les diètes y étaient convoquées. Casimir le G. acheva l'église de Notre Dame, commencée par Ladislas Lokietek.

Wys. znawcy Napiem Grac.

Lit w Lit. M. Fajansa w Warszawie

CHEŁCINY (Polska)

Zamek bardzo starożytny zbudowany na marmurowej skale. W nim jako w twierdzy niezdytj przechowywano w czasie wojen skarby krajowe. Władysław Łokietek zwołał tu r. 1331 walny zjazd Wojewodów i Kasztelanów dla ustanowienia praw. Ząd udał się z rycerstwem na pole bitwy pod Płowcami. Szwedzi w r. 1657 i 1707 zamek zniszczyli.

Château fort ancien bâti sur une carrière de marbre. Il servait à conserver pendant les guerres les trésors de la couronne. Ladislas Łokietek y convoqua une diète en 1331 des Voievodes et Castellans avant la bataille de Płowce. Les Suédois détruisirent le château en 1657 et 1707.

Rys. z natury Napoleon Orda.

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

K I E L C E

(Polska)

Gubernia Kielecka.

Jedno z najdawniejszych miast Polskich wspomiane w dziejach od XII wieku. Własność i ulubiona siedziba biskupów Krakowskich. Dawny zamek biskupi przebudował i ozdobił Jakób Zadzik Biskup Krakowski i Kanclerz Wielki Koronny r. 1638.

Une de plus anciennes villes de Pologne connue déjà au XII siècle. Propriété favorite des évêques de Cracovie. Jaques Zadzik évêque et Grand Chancelier de la Couronne y éleva et embellit le château 1638.

Rys z natury Napoleón Orda.

BOLESŁAWIEC NAD RZEKĄ PROSNA

(Polska)

Gubernia Kaliska.

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

Zamek założony przez Bolesława Pobożnego Księcia Kaliskiego r. 1269.—Odzyskany od Czechów wraz z powiatem przez Kazimierza Wielkiego r. 1335. W XVII. wieku dwukrotnie przez Szwedów zburzony, więcej się z ruin niepodniósł.

Le château fondé par Boleslas le Pieux Prince de Kalisz en 1269. — Reprit sur les Bohêmes avec tout le district par Casimir le Grand en 1335.—Détruit à plusieurs reprises par les Suédois au XVII. siècle ne se releva plus.

Rys z natury Napoleon Orda.

KOŁO NAD RZEKĄ WARTA
(Polska)
Gubernia Kaliska.

Lit. w Lit. M. Fajarsa w Warszawie.

Starożytne miasteczko założone przez Wójta Jana Henryka z Warty za panowania Kazimierza Wielkiego roku 1362. Tenże król wznosił tu zamek i miasto murem otoczył. Składali tu rady królowie Władysław Jagiełło i Kazimierz Jagiełłończyk.

Antique petite ville fondée par Jean Henri de Warta sous le regne de Casimir le Grand en 1362. Ce roi l'entoura d'une muraille et y éleva un Château fort. Ladislas Jagiełło et Casimir Jagiełłończyk y tinrent des conseils.

Rys z natuy Napoleon Orda

S M O L E Ń
P o l s k a)

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

Starożytny zamek na wysokiej górze o cztery wiorsty od Pilicy. Wzniesiony przez Seweryna Bonara przeciw napadom Tatarskim.

Severin Bonar y eleva un château contre les irruptions des Tartares sur une montagne fort élevée à quatre verstes de Pilica.

Rys. z natury Napoleon Orda.

GIDLE NIEDALEKO RZĘKI WARTY
(P o l s k a)

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

Stary modrzewiowy kościółek zbudowany według podania r. 1059, co potwierdza napis dotąd widoczny na drzwiach kościelnych. — Zwiedzał go w r. 1521 Jan Łaski Prymas i Kanclerz. Kościółek odnowiony r. 1768.

Une petite église en bois de mélèze bâtie selon la tradition en 1059. — Une inscription sur la porte de l'église confirme cette tradition. — Le Primas et Chancelier Jean Łaski la visita 1521. Elle fut renouvelée en 1768.

Rysownictwo Napoleona Urda.

Lit. w Lit. M. Pajansa w Warszawie.

M O J K O W C E

(P o l s k a)

Gubernia Piotrkowska

Ruiny zamku Floryana Sarjusza rycerza za Władysława Łokietka rannego w słynnej bitwie pod Płowcami 1331 r. przodka rodziny Zamojskich. W oddaleniu widać ruiny zamku Bąkowa góra posiadłość złego sąsiada Sarjusza o którym śmiertelnie ranny rycerz mówił królowi; wolał cierpieć od rany jak od złego sąsiada.

Ruines d'un chateau appartenant à Florian Sarjusz souche de la famille Zamojski. Ce guerrier sous Ladislas Łokietek blessé grièvement à la bataille de Płowce en 1331, porta plainte au roi contre son mauvais voisin de Bąkowa góra dont les ruines du chateau se voyent à l'horizon.

Rys. natury Napoleona Orda.

R A B S Z T Y N
(P o l s k a)

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

Osada zamieszkała niegdys przez Niemców po wyludnieniu kraju przez Tatarów i od nich prawdopodobnie nazwana Raubstein.—Obronny zamek założony został przez Melsztynskich.—Odebrany w 1439 r. Spytkowi z Melsztyna przeszedł na własność Królewską.—Zygmund III oddał starostwo Rabztyńskie Michałowi Wolskiemu Marszałkowi W. K. który zamek rozszerzył i ozdobił. Zniszczyli go Szwedzi.

Après que les Tartares eurent dépeuplé le pays, une colonie d'Allemands s'y fixa et donna à l'endroit le nom de Raubstein.—Le château fort fondé par la famille Melsztynski fut confisqué en 1439 à Spytke de Melsztyn.—Sigismond III en fit une Starostie qu'il donna à son favori Nicolas Wolski, G. Maréchal de la couronne qui agrandit et embellit le château.—Plus tard les Suédois l'ont détruit.

Rytmalury Napoleon Orda.

Lit w Lit. M. Pajansa w Warszawie.

O G R O D Z I E N I E C

(P o l s k a)

Gubernia Kielecka

Ogródzieniec r. 1385 należał do Włodka z Ogródzienu podczaszego koronnego. W XVI wieku Seweryn Bonar kasztelan Sandecki i Baron na Ogródzienu wzniosł tu wspaniały zamek, który następnie przeszedł prawem dziedzictwa do Jana Firlejow Marszałka WK. Zniszczony został przez Szwedów r. 1655.

Ogródzieniec appartenait en 1385 à Wlodek d'Ogródzieniec Echanton de la Couronne. Au XVI siècle Severin Bonar Castellan de Sandecz et Baron d'Ogródzieniec y éleva un chateau splendide qui passe par droit de succession à Jean Firlej G. Marchal. Il fut détruit par les Suédois en 1655.

Rys z natury Napoleon Orda

Lit w Lit M Fajansa w Warszawie

MIECHÓW

(Polska)

Gubernia Kielecka.

Kościół i Klasztor wystawiony przez Jaxę herbu Gryf r. 1162 dla sprowadzonych przezeń z Ziemi Świętej Templaryuszów Bożogrobców w Polsce Miechowitami zwanych.— Tu się urodził r. 1486 Maciej Miechowita uczony medyk, historyk i długoletni rektor Akademii Krakowskiej. Umarł r. 1523.

Jaxa Gryf fut le fondateur 1162 de l'église et du couvent élevé pour les Templiers de la Terre Sainte venus en Pologne.— Ici naquit 1486 Mathieu Miechowita fameux medecin, historien et recteur de l'academie de Cracovie, mort en 1523.

Rys. z natury Napoleon Orda

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie

JĘDRZEJÓW NAD BRZEZNICA

(Polska)

Gubernia Kielecka.

Starożytny Kościół i Klasztor Cislarsów założony wedle Długosza 1140 r. przez braci Janisława i Arcybiskupa Gnieźnieńskiego Klemensa z rodu Gryfów.—Wzbogacony nadaniami przez Biskupów Krakowskich Gedeona i Wincentego Kadłubka historyka który tu w r. 1223 życie świętobliwe zakończył a w r. 1764 zaliczony został w poczet błogosławionych.

Selon Długosz l'église et le couvent de Citeaux furent fondés par deux frères Janislas Archevêque de Gniezno et Clément de la famille des Gryf en 1140. Enrichi par les évêques de Cracovie Gedeon et Vincent Kadłubek—lequel y mourut 1223 et fut béatifié en 1764.

Ryc. z natury Napoleona Orda

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie

CZARNCE

(Polska)

Gubernia Kielecka.

Dziedzictwo Sławnego Stefana Czarnieckiego Hetmana Polnego Koronnego ur. w r. 1599. Kościół
zbudowany przez tegoż Hetmana w r. 1639. Trzy stare drzewa pozostały z jego ogrodu.

Propriété du célèbre Etienne Czarniecki Grand Connetable né 1599. L'église fondée par lui
1639. On y voit encore trois arbres seculaires restés de son jardin.

Rys z natury Napoleon Orda.

Lit w Lit. M. Fajansa w Warszawie

KSIAŻ WIELKI NAD RZEKA NIDZICA

(Polska)

Gubernia Kielecka.

Niegdyś gniazdo znakomitej rodziny Tenczyńskich z których Stefan Wojewoda Krakowski w r. 1120 pisał się Hrabią z Książa. Ziemowit Książę Mazowiecki spalił miasteczko r. 1383 jako własność przeciwnika swego Spytka z Melsztyna. W r. 1601 Piotr Myszkowski Wojewoda Rawski uczynił Książ ordynacją którą od 1727 po Myszkowskich oddziedziczyli Wielopolscy

Berceau de la célèbre famille des Tenczyński. Un d'entre eux Etienne Voievode de Cracovie 1120 se signalt Comte de Książ. — Ziemowit Prince de Mazovie brûla la ville 1383 comme appartenante à son adversaire Spytko de Melsztyn. — Pierre Myszkowski voievode de Rawa en fit un majorat 1601 lequel passa de Myszkowski à la famille Wielopolski en 1727.

Rys. z natury Napoleon Orda

Lit w. Lit. M. Fajansa w Warszawie.

BENDZIN NAD CZARNĄ PRZEMSZA

(Polska)

Gubernia Piotrkowska

Zamek zbudowany przez Bolesława Wstydliwego w połowie XIII w. wzmocniony został przez Kazimierza W-go który miasto przy nim założył. Tu Jan III idąc na odsiecz Wiednia 1683. spotkany został przez posła Cesarzowskiego Carafę błagającego Króla o szybką pomoc. Zamek zrujnowany przez Szwedów, należał w r. 1836 do Edwarda Hr. Raczyńskiego.

Le Château élevé par Boleslas le pudique au XIII siècle fut fortifié par Casimir le Grand qui y fonda la ville — Jean III en route pour Vienne 1683 y fut rencontré par l'Ambassadeur Impérial Carafa suppliant le roi d'accélérer son secours. Le château détruit par les Suédois appartenait au Comte Edouard Raczyński 1836.

Rys z natury Napoleon Orda.

Lit. w Lit. M. Fajansa w Warszawie.

GRODZISKO W DOLINIE PRADNIKA (P o l s k a)

Gubernia Kielecka

Henryk Brodaty ks. Szląski zbudował tu r. 1228 gród warowny zwany Długą Skalą. Bolesław Wstydlivy zmienił warownię na klasztor i oddał go siostrze swojej Salomei wdowie po Kolumanie królu Halickim. Tu w zakonie Klarysek Salomea spędziła ostatnie siedm lat świętobliwego życia, tu zmarła r. 1267 i policzona została w poczet Świętych.

Henri le barbu y éleva un fort en 1228 nommé Długa Skala. Boleslas le pudique le transforma en couvent et le rendit à sa soeur Salomé veuve de Coloman roi de Halicz. Salomé y passa les sept dernières années de sa vie, y mourut en 1267 et fut comptée au nombre des Saintes.

Rys z natury Napoleon Orda

Lit w Lit. M. Fajansa w Warszawie

OJCÓW W DOLINIE PRADNIKI

(Polska)

Gubernia Kielecka.

Ruiny Zamku w miejscowości najeżonej malowniczymi skałami, który wedle podania był warownią Skarbimira Wojewody Krakowskiego, za Bolesława Krzywoustego. — Tu w sąsiednich pieczarach stalaktytowych ukrywał się przed Czechami Władysław Łokietek między latami 1292 a 1300. Syn Kazimierz Wielki wznosił tu zamek nazwany na pamiątkę Ojcem czyli Ojcowem.

La tradition porte que ce château ruiné formait la Citadelle de Skarbimir sous Boleslas Krzywousty (Bouche de travers). — Les grottes stalactites avoisinantes servaient de retraite à Ladislas Łokietek fuyant les Bohèmes entre 1292 et 1300. — Son fils Casimir le Grand éleva ce château en mémoire de son père et le nomma Ojciec ou Ojcow.

Rys z natury Napoleon Orda.

Lit w Lit. M Fajansa w Warszawie

PIESKOWA SKAŁA

(Polska)

Gubernia Kielecka.

Ludwik Król Węgierski i Polski r. 1377 darował zamek z przyległościami Piotrowi Szafranieowi w którego rodzie posiadłość ta dwa wieki zostawała. W r. 1603 Zamek przeszedł na własność Michała Zebrzydowskiego Kasztelana Krakowskiego który go wzmacnił i powiększył.—Zniszczony przez Szwedów odbudowany został r. 1760 przez Jana Hieronima Wielopolskiego.—Spalony r. 1863 odnowiony przez teraźniejszego właściciela Hrabiego Mieroszewskiego.

Ce château don de Louis roi de Pologne et de Hongrie à Pierre Szafranec en 1377 se maintint pendant deux siècles dans cette famille. Il passa en 1603 à Michel Zebrzydowski Castellan de Cracovie qui le fortifia. Détruit par les Suédois, rebâtit par Jean Geronim Wielopolski en 1760. Brûlé en 1863, le Comte Mieroszewski propriétaire actuel le reconstruisit.

10874